

Ziekteverzuim in de bouw

2022

eib

Economisch Instituut
voor de Bouw

Het auteursrecht voor de inhoud berust geheel bij de Stichting Economisch Instituut voor de Bouw. Overnemen van de inhoud (of delen daarvan) is uitsluitend toegestaan met schriftelijke toestemming van het EIB. Het is geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in artikelen en dergelijke, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld.

Oktober 2023

Ziekteverzuim in de bouw

2022

Max de Lange

Inhoudsopgave

Samenvatting	7
1 Inleiding	12
2 Ontwikkeling ziekteverzuimpercentage	14
2.1 Ontwikkeling verzuimpercentage	14
2.2 Verzuimpercentage naar werknemerskenmerken	14
2.3 Verzuimpercentage naar bedrijfskenmerken	18
2.4 Vergelijking bouw en andere bedrijfssectoren	22
3 Meldingsfrequentie	24
3.1 Ontwikkeling meldingsfrequentie	24
3.2 Meldingsfrequentie naar werknemerskenmerken	24
3.3 Meldingsfrequentie naar bedrijfskenmerken	24
4 Verzuimduur en aantal ziektegevallen	28
4.1 Ontwikkeling verzuimduur en aantal ziektegevallen	28
4.2 Verzuimduur naar kenmerken werknemers	28
5 Verzuim langer dan één jaar	31
5.1 Ontwikkeling verzuim langer dan één jaar	31
5.2 Langdurig verzuim naar werknemerskenmerken	32
5.3 Langdurig verzuim naar bedrijfskenmerken	32
Bijlage	35

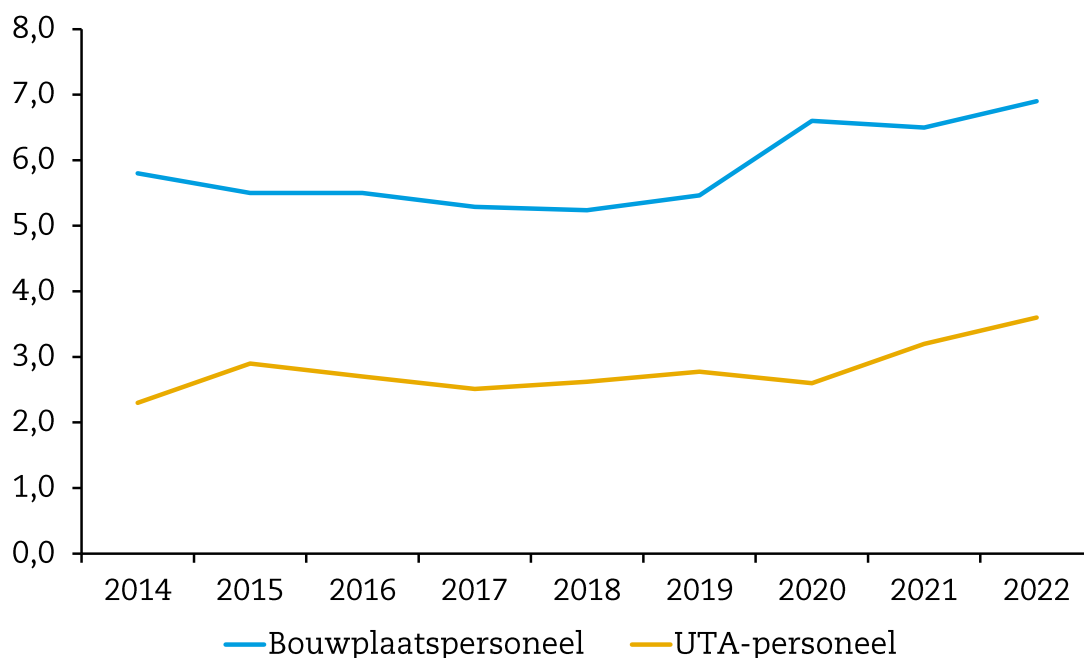

Samenvatting

Ziekteverzuim stijgt verder door

Het ziekteverzuimpercentage¹ in de bouw was in 2022 met 5,6% weer hoger dan in 2021, toen was het 5,2%². Inclusief het tweede jaar van ziekte ging 6,4% van de verzekerde manjaren verloren door verzuim, dit was nog 6,0% in 2021. De stijging vond in het eenjarig verzuim plaats bij zowel het bouwplaatspersoneel (van 6,5% naar 6,9%) als bij het UTA-personeel (van 3,2% naar 3,5%).

Figuur 1   **Ontwikkeling van het ziekteverzuimpercentage exclusief het tweede jaar van ziekte, 2014-2022**

Bron: EIB

Oudere werknemers nog steeds vaker ziek

Net als in voorgaande jaren hangt het verzuim nauw samen met leeftijd. Zo was het verzuim inclusief het tweede jaar van ziekte onder 55-plussers in 2021 bijna 4 maal hoger dan dat van werknemers tussen 20 en 29 jaar. Opvallend is dat het verzuimpercentage van de jongste groep (onder de 20 jaar) stabiel bleef terwijl bij de twee middelste groepen (30-34 jaar en 35-44 jaar) de sterkste toename wordt geregistreerd met respectievelijk 0,6 procentpunt en 1,1 procentpunt.

¹ Het percentage van het aantal verzekerde manjaren dat in het eerste jaar van ziekmelding verloren is gegaan als gevolg van ziekte.

² Dit betreft het verzuim in het eerste jaar van het verzuim. Aangezien de werkgever de zieke werknemer gedurende maximaal twee jaar moet doorbetalen, wordt het verzuimpercentage ook in het tweede jaar bepaald. In 2022 bedroeg dit aandeel 0,8%.

Straatmakers en minder geschoolden opnieuw de hoogste verzuimpercentages

Van de bouwplaatsberoepen werd er met name bij de straatmakers, machinisten, ijzervlechters en minder geschoolden een bovengemiddeld verzuimpercentage geregistreerd. Vooral de straatmakers en minder geschoolden zitten al jaren standaard boven het gemiddelde verzuimpercentage. Onder het UTA-personeel waren het vooral de uitvoerders en het kaderpersoneel die kampten met een bovengemiddeld verzuimpercentage. Onder bouwplaatspersoneel steeg dit percentage 3,2% naar 3,6%. Het verzuim onder bouwplaatsberoepen ligt traditioneel hoger dan bij UTA-personeel .

Tabel 1.1 Ziekteverzuimpercentage inclusief het tweede jaar van ziekte naar leeftijdsklasse en geselecteerde beroepen, 2019-2022

	2019	2020	2021	2022
Leeftijd				
<20	2,1	3,4	2,0	2,0
20 – 24	2,7	3,2	2,8	3,5
25 – 29	3,0	3,8	3,5	3,5
30 – 34	3,3	3,1	3,9	4,5
35 – 44	3,6	4,5	4,4	5,5
45 – 54	5,6	5,7	6,5	6,6
≥55	8,6	10,0	10,6	10,7
Totaal	5,1	5,8	6,0	6,4
Minder geschoolden	6,9	8,3	8,3	9,8
Ijzervlechters	7,6	9,7	9,9	6,9
Straatmakers	7,2	10,1	10,3	11,0
Machinisten	6,3	6,7	7,3	10,1

Bron: EIB

Kleinere bedrijven hebben meer verzuim, grootste bedrijven het minste

In de regel hebben kleinere bedrijven meer ziekteverzuim dan grotere bedrijven. Bedrijven tot twintig manjaren hebben een relatief hoog ziekteverzuim percentage en bedrijven met meer manjaren hebben een lager dan gemiddeld verzuim. Bij bedrijven tot tien manjaren was het verzuim met 10,1% in 2022 het hoogst, een stijging van 1,0%-punt. De verzuimcijfers van bedrijven met meer dan 100 manjaren is met 3,8% het laagst, een daling van 0,9%-punt. Dit is ten dele te verklaren door het hogere aandeel UTA-personeel bij grotere bedrijven.

Meldingsfrequentie op hoogste peil sinds 2009

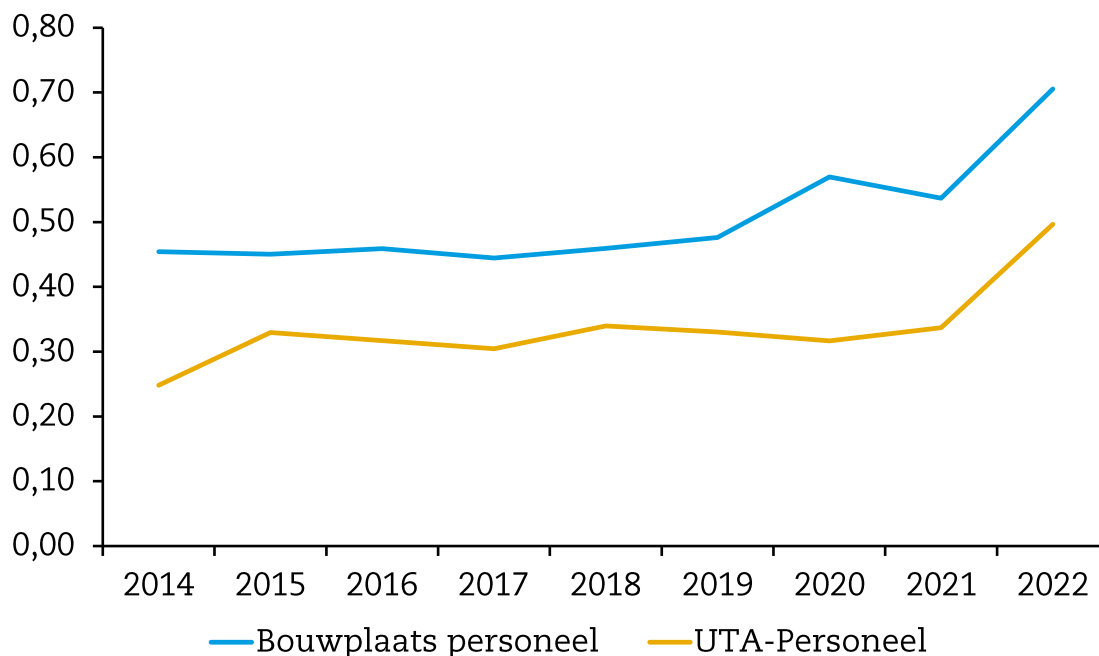
De meldingsfrequentie, het aantal ziektegevallen per verzekerd manjaar, steeg in 2021 naar 0,625, het hoogste niveau sinds 2009 (0,671). De meldingsfrequentie nam toe onder zowel het UTA-personeel als het bouwplaatspersoneel. Het aantal meldingen per manjaar onder UTA-personeel steeg van 0,316 in 2020 naar 0,337 in 2021 (zie figuur 2). Het aantal meldingen door bouwplaatspersoneel steeg flink van 0,537 in 2021 naar 0,705 in 2022 .

Onder het bouwplaatspersoneel meldden machinisten en straatmakers zich het vaakst ziek. Onder het UTA-personeel lag alleen de meldingsfrequentie van overig UT personeel boven het gemiddelde. De meldingsfrequentie varieert daarnaast per sector waarin het bedrijf opereert en de grootte van het bedrijf. Lettend op de bedrijfsgrootte is er een bovengemiddelde

meldingsfrequentie waarneembaar bij vooral bedrijven met 51-100 manjaren. Bedrijven met tussen 11-50 werknemers hebben juist een lagere meldingsfrequentie dan gemiddeld.

Figuur 2   **Ontwikkeling van de meldingsfrequentie, 2014-2022**

Bron: EIB

Meer ziektegevallen, maar korter durende ziekte

Ondanks dat men gemiddeld korter ziek was in 2022, leidt een hoger aantal ziektegevallen alsnog tot een stijgen van het verzuimpercentage. In 2022 werden er gemiddeld meer werknemers ziek als in 2021 (respectievelijk 0,39 en 0,32 patiënten per manjaar). Per werknemer steeg het aantal ziektegevallen (van 1,42 in 2021 naar 1,58 in 2022). Eerstejaarsziektegevallen dalen van 29,4 dagen in 2021 naar 23,4 dagen in 2022. Ook daalde de verzuimduur per patiënt van 41,7 dagen in 2021 naar 36,9 dagen in 2022. De combinatie van deze factoren leidt ondanks de kortere verzuimduur tot een stijging van het algehele verzuimpercentage.

Verzuimduur is sterk verbonden met leeftijd

De gemiddelde verzuimduur per geval onder 55-plussers is meer dan tweeëneenhalf maal zo groot als de gemiddelde verzuimduur onder werknemers jonger dan 30 jaar. Ook neemt de gemiddelde verzuimduur per patiënt toe naarmate werknemers ouder worden. Wel is het opvallend om te zien dat de ziekteduur zowel per patiënt bij de groep onder 20 jaar hoger ligt dan de volgende drie groepen. Alleen de werknemers ouder dan 45 jaar hebben een langere verzuimduur. Naar beroepsgroepen bezien lag in 2022, net zoals in voorgaande jaren, de verzuimduur bij het bouwplaatspersoneel meestal hoger dan onder het UTA-personeel (de uitzondering zijn de ijzervlechters).

Aandeel ziektegevallen van één jaar of langer blijft gelijk

Het aandeel ziektegevallen van één jaar of langer, uitgedrukt als percentage van de verzekerde manjaren, is stabiel gebleven op 1,5% in 2022. Onder zowel het bouwplaatspersoneel als het UTA-personeel bleef het aandeel gelijk. Bij het bouwplaatspersoneel nam het aandeel van 2012 tot 2019 jaarlijks af, terwijl het aantal langdurige zieken onder het UTA-personeel in die jaren meer variatie toonde. Die trend lijkt dus te zijn afgebroken.

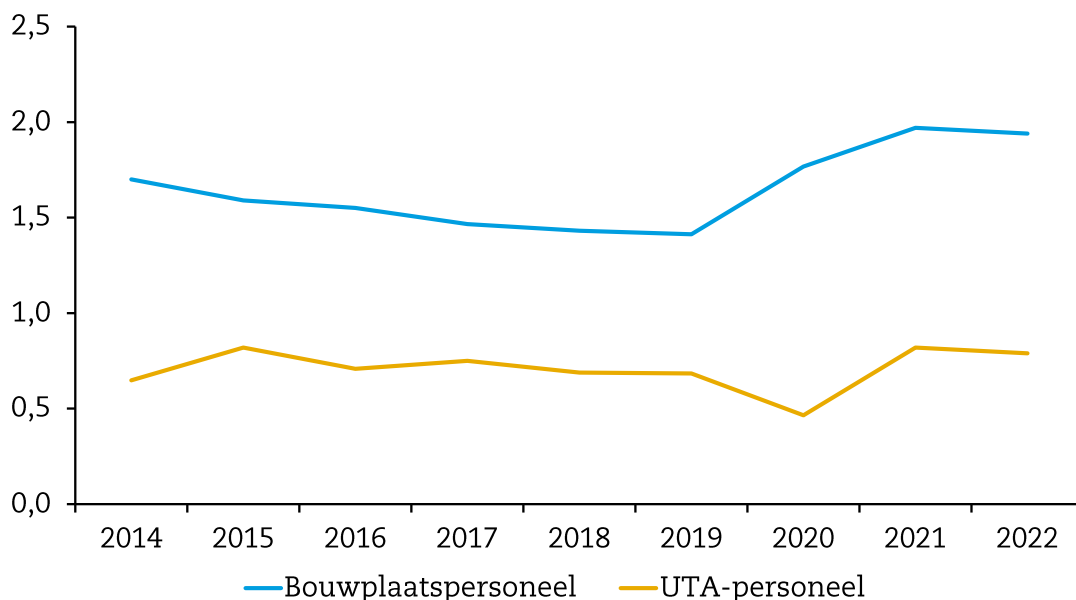
Vooraf de oudere werknemers zijn één jaar of langer ziek

Het aantal ziektegevallen van één jaar of langer is sterk verbonden aan de leeftijd van werknemers. Onder 55-plussers was het aandeel langdurig zieken van het verzekerde aantal manjaren in 2022 iets lager met 3,3% tegenover 3,4% in 2021, wat nog steeds het hoogste aandeel blijft van de leeftijdsgroepen. Het is namelijk twee keer zo hoog als bij de groep 45-54 jarigen. Het aandeel ziektegevallen van één jaar of langer daalde of bleef gelijk in elke leeftijdsgroep behalve de groep tussen de 35 en 44 jaar. Daar steeg het van 0,8% naar 1,0%.

Kleinere bedrijven hebben meer last van langdurig verzuim

Het aandeel ziektegevallen van één jaar of langer is het hoogste bij bedrijven die tien werknemers of minder hebben. Zeker vergeleken met de bedrijven met meer dan 100 werknemers wordt het verschil goed zichtbaar. Waar de kleinste bedrijven een gemiddeld langdurig ziekteverzuim percentage hebben van 2,5% is het slechts 0,6% bij de bedrijven met meer dan 100 werknemers. Goed om op te merken is dat alleen bij de grootste bedrijven het bouwplaatspersoneel hetzelfde aandeel ziektegevallen van één jaar of langer heeft als het UTA-personeel. Beiden zijn dus 0,6%. Bij de andere grootteklassen heeft het bouwplaatspersoneel bijna altijd een minimaal twee keer zo hoog langdurig verzuim als het UTA-personeel.

Figuur 3 Ontwikkeling van het aandeel ziektegevallen van één jaar of langer (uitgedrukt als percentage van de verzekerde manjaren), 2014-2022

Bron: EIB

---

1 Inleiding

Het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) rapporteert jaarlijks over het ziekteverzuim in de bouw. In deze publicatie wordt het ziekteverzuim in de bouw in 2022 behandeld. Deze analyse van het ziekteverzuim is gebaseerd op geregistreerde ziektegevallen van bedrijven die bij een arbodienst onder één van de vertegenwoordigde cao's³ zijn aangesloten. De werknemers die bij deze bedrijven werkzaam zijn, vertegenwoordigen alle leeftijdsklassen, beroepsgroepen en woonprovincies die onderscheiden worden in het arbeidsbestand van de bouwnijverheid. Daarnaast is gebruik gemaakt van de werkgelegenheidscijfers van werkgevers in 2022. De bedrijven waarop deze gegevens betrekking hebben, vertegenwoordigen alle grootteklassen en typen die onderscheiden worden in het bedrijvenbestand van de bouw.

Verzuim naar werknemers- en bedrijfskenmerken

Voor de beschrijving van het ziekteverzuim naar werknemerskenmerken zijn de ziektegevallen aangeleverd door ArboNed gekoppeld aan het dienstverbandenbestand van APG. Uit dit bestand zijn de kenmerken leeftijd, beroepsgroep en woonprovincie van de werknemers af te leiden. Het aantal ziektegevallen en de manjaren verzuim in het bestand zijn gewogen naar beroepsgroep en leeftijd op basis van de verhouding tussen de steekproef en populatie.

Voor de beschrijving naar bedrijfskenmerken zijn de grootte van de bedrijven, het bedrijfstype en de gewerkte manjaren per bedrijf ontleend aan de jaarlijkse bedrijveninformatie die wederom op APG informatie is gebaseerd. De gegevens worden uitgesplitst naar UTA-personeel en bouwplaatspersoneel, type bedrijf, hoofdgroep en grootteklasse. Een aantal indelingen van de bedrijven is minder gedetailleerd: de grootteklasse kleiner dan vijf manjaren en de klasse zes tot en met tien manjaren zijn samengevoegd. Verder is in de sectorindeling de categorie b&u gesplitst in b&u (de hoofdaannemingsbedrijven in nieuwbouw en onderhoud) en afbouw bedrijven.

---

³ De volgende CAO's zijn in dit onderzoek vertegenwoordigd: de CAO bouw en infra, de CAO afbouw, de CAO bitumineuze en kunststofdakbedekking, de CAO mortel en morteltransport, de CAO UTA-personeel in bouwbedrijven en de CAO timmerindustrie.

Gevolgen van de registratie van loondoorbetaling in het tweede ziektejaar

Op 1 januari 2004 is de wet Verlenging Loondoorbetaling bij Ziekte van kracht geworden. Werknemers die vóór 1 januari 2004 ziek zijn geworden werden na een ziektejaar van één jaar gekeurd om de mate van arbeidsongeschiktheid te bepalen. Bij gebleken blijvende arbeidsongeschiktheid kon de betrokkene vervolgens een beroep doen op een WAO-uitkering. Voor werknemers die op of na 1 januari 2004 ziek zijn geworden, geldt dat de werkgever óók in het tweede jaar van ziekte de werknemer moet doorbetalen. Na twee jaar kan eventueel een beroep op de WIA worden gedaan. Omdat de registratie uitgaat van afgesloten gevallen kan met ingang van verslagjaar 2006 de invloed van de wet op het verzuim worden aangegeven. In de rapportage wordt daarom voor de jaren 2014 tot en met 2022 het verzuimpercentage vermeld exclusief en inclusief het verzuim in het tweede jaar van de betrokken verzuimgevallen. Alleen de uitkomsten van het verzuimpercentage exclusief het tweede jaar van ziekte geven namelijk een betrouwbare vergelijking met de jaren vóór 2006. De cijfers inclusief het tweede jaar van ziekte geven het door de bedrijven ervaren verzuimpercentage in 2006 tot en met 2022 weer.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de ontwikkeling van het verzuimpercentage. In hoofdstuk 3 komt de meldingsfrequentie aan bod. Hoofdstuk 4 gaat in op het aantal ziektegevallen en de verzuimdur. Tot slot wordt er in hoofdstuk 5 meer aandacht besteed aan de ziektegevallen die langer dan één jaar duren. Alle verzuimgrootheden worden zowel naar werknemers- als bedrijfskenmerken behandeld.

Begrippen

Van de begrippen die in deze publicatie veelvuldig worden gebruikt wordt hierna een korte beschrijving gegeven.

A-groep

De uitvoerders en de werknemers in een leidinggevend of administratief beroep die vallen onder een CAO in de bouwnijverheid. In dit rapport wordt deze groep ook als UTA-personeel aangeduid.

Arbeidsbestand

Werknemers die in de waarnemingsperiode voor één of meerdere dagen bij de uitvoeringsorganisatie sociale verzekeringen bekend waren, hetzij als werkende, hetzij als werkloze.

B-groep

Bouwplaatswerknemers die vallen onder een CAO in de bouwnijverheid⁴. Ook aangeduid als bouwplaatspersoneel.

Duurgroep

Op grond van het aantal ziekte dagen kan een indeling naar de duur van de ziekte worden gemaakt. Deze indeling is 1-5, 5-10, 11-20, 21-65, 66-130, 131-195, 195-260 en meer dan 260 dagen.

Meldingsfrequentie

De verhouding tussen het aantal ziektegevallen en het aantal verzekerde manjaren. Het aantal verzekerde manjaren is de som van het aantal gewerkte manjaren en het aantal manjaren ziekte.

Verzuimpercentage

Het percentage van het aantal verzekerde manjaren dat verloren is gegaan als gevolg van ziekte.

---

⁴ Zie voetnoot 3.

2 Ontwikkeling ziekteverzuimpercentage

2.1 Ontwikkeling verzuimpercentage

Verzuimpercentage in het eerste post-pandemie jaar opnieuw toegenomen

De graadmeter voor het ziekteverzuim is het ziekteverzuimpercentage, het aantal manjaren ziekte uitgedrukt als percentage van het totale aantal verzekerde manjaren. In 2022 is het ziekteverzuimpercentage in de bouw uitgekomen op 5,6%. Inclusief het tweede jaar van ziekte ging het om 6,4%⁵ van de verzekerde manjaren (tabel 2.1). Ten opzichte van 2021 was er in 2022 een flinke stijging van 0,4%-punt in beide categorieën (van 5,2% naar 5,6% en van 6,0% naar 6,4%). Waar er in de jaren voor de coronacrisis in het algemeen sprake was van dalend ziekteverzuim is de trend sinds het begin van de coronacrisis er een van een stijgend ziekteverzuim. Waar in 2021 bij het bouwplaats personeel het verzuimpercentage nog leek te zijn gestabiliseerd, stijgt het percentage dit jaar flink bij zowel het UTA-personeel als het bouwplaatspersoneel.

Tabel 2.1 Ontwikkeling ziekteverzuimpercentage exclusief en inclusief tweede jaar van ziekte, 2015-2022

	Exclusief ziekte 2 ^e jaar ziekte	Inclusief ziekte 2 ^e jaar ziekte
2015	4,5	5,2
2016	4,4	5,1
2017	4,2	4,9
2018	4,3	4,9
2019	4,4	5,1
2020	5,0	5,8
2021	5,2	6,0
2022	5,6	6,4

Bron: EIB

2.2 Verzuimpercentage naar werknemerskenmerken

Oudere werknemers vaker ziek

Het ziekteverzuim hangt samen met de leeftijd. Zo lag het verzuim inclusief het tweede jaar van ziekte onder 55-plussers in 2021 een factor 3 boven dat van werknemers tussen 20 en 24 jaar (tabel 2.2). Dit is minder dan vorig jaar, toen het een factor 3,7 was. Dit komt doordat het verzuimpercentage bij de groep 20-24 jaar meer is gestegen dan bij de groep 55-plussers. Het verzuimpercentage van de groep werknemers ouder dan 55 jaar is bijna 4,5 maal hoger dan het verzuimpercentage van de groep jonger dan 20 jaar. In 2021 was dit verschil kleiner. Het ziekteverzuim in de leeftijdscategorie 55-plussers was net zoals in 2021 verantwoordelijk voor twee vijfde van het totale ziekteverzuim. Oudere werknemers hebben vaker last van chronische gezondheidsklachten, wat zich uit in een hoger verzuimpercentage. Uit onderzoek van TNO (2014) blijkt dat de verschillen in ziekteverzuim tussen de leeftijdsgroepen vrijwel volledig door chronische gezondheidsproblemen worden verklaard. Oudere werknemers zonder chronische

⁵ Sinds 2006 is de werkgever verplicht de werknemer gedurende maximaal twee jaar door te betalen. Daarom wordt vanaf 2006 het verzuimpercentage ook in het tweede jaar bepaald.

gezondheidsproblemen hebben nagenoeg hetzelfde ziekteverzuimpercentage als jonge werknemers. De stijgende ontwikkeling van het ziekteverzuimpercentage (exclusief het tweede jaar van ziekte) naar leeftijdscategorieën is in 2022 redelijk evenredig verdeeld naar leeftijd (tabel 2.3 en 2.4). Alleen het ziekteverzuim van de groep jonger dan 20 jaar en tussen de 25 en 29 jaar oud blijft gelijk. De groepen tussen de 35 en 44 jaar en de 20 en 24 jaar stijgen het meest (respectievelijk met 0,9%-punt en 0,8%-punt).

Tabel 2.2 Ziekteverzuimpercentage naar leeftijdsklasse en beroepsgroep, 2022

	Gewerkte manjaren	Manjaren ziekte	Verzekerde manjaren	Ziekteverzuimpercentage	
				Incl. 2 ^e jaar	Excl. 2 ^e jaar
	A	B	C=A+B	100*B/C	
Leeftijd					
<20	6.519	133	6.652	2,0	2,0
20 – 24	12.003	432	12.434	3,5	3,4
25 – 29	13.000	475	13.475	3,5	3,3
30 – 34	14.373	677	15.050	4,5	4,3
35 – 44	30.339	1.770	32.109	5,5	4,9
45 – 54	33.654	2.366	36.021	6,6	5,8
≥55	33.377	3.988	37.366	10,7	8,8
Totaal	143.266	9.841	153.107	6,4	5,6
Beroepsgroep					
Timmerlieden	37.169	2.559	39.728	6,4	5,9
Metselaars	8.712	757	9.469	8,0	6,6
Minder geschoolden	12.852	1.393	14.245	9,8	8,4
Ijzervlechters	1.069	79	1.148	6,9	5,1
Straatmakers	3.999	494	4.493	11,0	9,9
Machinisten	10.810	1.208	12.018	10,1	8,3
Ov. bouwplaatspersoneel	8.054	813	8.867	9,2	7,5
Leidinggevend	10.833	480	11.313	4,2	3,7
Uitvoerders	9.881	518	10.399	5,0	4,6
Werkvoorbereiders	9.519	236	9.755	2,4	2,2
Calculators	4.267	174	4.441	3,9	3,5
Kaderpersoneel	2.677	78	2.755	2,8	2,8
Overig UT	4.464	272	4.736	5,7	5,3
Administratief personeel	18.963	779	19.742	3,9	3,4
Totaal	143.266	9.841	153.107	6,4	5,6

Bron: EIB

Ziekteverzuim stijging gaat gelijk op bij bouwplaats personeel en UTA-personeel

Naast een nauwe samenhang met leeftijd varieert het ziekteverzuim ook sterk per type werkzaamheden dat men uitvoert. Zo lag het verzuim onder het bouwplaatspersoneel aanzienlijk hoger dan het verzuim onder UTA-personeel (6,9% tegenover 3,6%). Onder het bouwplaatspersoneel kenden in het bijzonder de straatmakers, minder geschoolden en machinisten een bovengemiddeld ziekteverzuimpercentage. Bij het UTA-personeel steeg het verzuim vooral bij overig UT personeel en leidinggevend. Na een grote stijging in 2021 daalt het ziekteverzuimpercentage in 2022 sterk bij de calculators. Daar daalde het

verzuimpercentage exclusief het tweede jaar van ziekte met 0,8%. Nog altijd 1,1% hoger dan in 2020.

Tabel 2.3 Ziekteverzuimpercentage exclusief het tweede jaar van ziekte naar leeftijdsklasse en beroepsgroep, 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Leeftijd					
<20	1,2	2,1	3,4	2,0	2,0
20 – 24	2,3	2,4	3,1	2,6	3,4
25 – 29	2,2	2,8	3,4	3,3	3,3
30 – 34	2,7	3,0	3,1	3,6	4,3
35 – 44	3,8	3,3	4,0	4,0	4,9
45 – 54	4,8	4,8	5,0	5,5	5,8
≥55	6,5	7,1	8,2	8,5	8,8
Totaal	4,3	4,4	5,0	5,2	5,6
Beroepsgroepen bouwplaats (B-groep)					
Timmerlieden	4,9	5,1	6,1	5,9	5,9
Metselaars	6,0	5,9	7,4	7,9	6,6
Minder geschoolden	6,2	5,9	7,0	7,0	8,4
Ijzervlechters	6,2	7,0	8,1	8,0	5,1
Straatmakers	5,9	6,2	8,4	8,3	9,9
Machinisten	4,7	5,3	5,9	6,2	8,3
Overig bouwplaatspersoneel	4,7	5,8	7,0	6,2	7,5
Beroepsgroepen UTA (A-groep)					
Leidinggevenden	2,8	2,6	1,9	2,6	3,7
Uitvoerders	3,5	3,2	3,5	4,1	4,6
Werkvoorbereiders	2,3	2,3	2,2	2,9	2,2
Calculators	2,0	2,0	2,4	4,3	3,5
Kaderpersoneel	2,1	3,1	2,4	2,8	2,8
Overig UT	2,8	3,6	2,9	3,0	5,3
Administratief personeel	2,3	2,6	2,8	3,0	3,4
Totaal	4,3	4,4	5,0	5,2	5,6

Bron: EIB

Tabel 2.4 Ziekteverzuimpercentage inclusief het tweede jaar van ziekte naar leeftijdsklasse en beroepsgroep, 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Leeftijd					
<20	1,2	2,1	3,4	2,0	2,0
20 – 24	2,3	2,7	3,2	2,8	3,5
25 – 29	2,4	3,0	3,8	3,5	3,5
30 – 34	3,0	3,3	3,1	3,9	4,5
35 – 44	4,2	3,6	4,5	4,4	5,5
45 – 54	5,7	5,6	5,7	6,5	6,6
≥55	7,9	8,6	10,0	10,6	10,7
Totaal	4,9	5,1	5,8	6,0	6,4
Beroepsgroepen bouwplaats (B-groep)	6,1	6,4	7,7	7,7	8,0
Timmerlieden	5,5	5,9	7,1	7,0	6,4
Metselaars	7,0	7,0	9,0	9,3	8,0
Minder geschoolden	7,8	6,9	8,3	8,3	9,8
Ijzervlechters	7,6	7,6	9,7	9,9	6,9
Straatmakers	6,7	7,2	10,1	10,3	11,0
Machinisten	5,4	6,3	6,7	7,3	10,1
Overig bouwplaatspersoneel	5,4	6,9	7,8	7,3	9,2
Beroepsgroepen UTA (A-groep)	3,3	3,3	2,9	3,6	4,0
Leidinggevenden	3,2	2,9	2,0	3,1	4,2
Uitvoerders	4,1	3,4	4,0	4,7	5,0
Werkvoorbereiders	2,6	2,6	2,2	3,0	2,4
Calculators	2,4	2,2	3,0	4,8	3,9
Kaderpersoneel	2,9	3,2	2,4	3,5	2,8
Overig UT	3,4	4,6	3,1	3,3	5,7
Administratief personeel	2,6	3,0	3,1	3,4	3,9
Totaal	4,9	5,1	5,8	6,0	6,4

Bron: EIB

Verzuimpercentages het hoogst in Groningen en Drente

Van alle provincies lag het ziekteverzuim in Groningen en Drenthe naar verhouding het hoogst (tabel 2.5). Daartegenover was het verzuim in Overijssel, Friesland, Utrecht en Zeeland relatief lager, waarbij in Overijssel net als in 2021 het laagste verzuimpercentage van alle provincies werd genoteerd. Opmerkelijk is dat de provincies Friesland, Noord-Holland en Flevoland dalingen in het ziekteverzuim laten zien. In Flevoland, waar in 2021 een verzuimpercentage van 6,3% tegenover een landelijk gemiddelde van 5,2% gemeten werd, daalt het verzuimpercentage in 2022 zelfs naar 5,0% tegenover een landelijk gemiddelde van 5,6%.

Tabel 2.5 Ziekteverzuimpercentage naar provincie, 2022

	Gewerkte manjaren	Manjaren ziekte	Verzekerde manjaren	Ziekteverzuimpercentage	
				Incl. 2e jaar	Excl. 2e jaar
	A	B	C=A+B	100*B/C	
Groningen	4.141	417	4.558	9,1	7,7
Friesland	7.723	409	8.132	5,0	4,6
Drenthe	4.908	472	5.381	8,8	6,9
Overijssel	16.224	839	17.062	4,9	4,1
Flevoland	2.279	133	2.412	5,5	5,0
Gelderland	20.479	1.394	21.872	6,4	5,6
Utrecht	9.326	517	9.842	5,3	4,7
Noord-Holland	17.402	1.158	18.560	6,2	5,6
Zuid-Holland	25.571	2.012	27.583	7,3	6,5
Zeeland	3.857	244	4.101	6,0	4,7
Noord-Brabant	24.553	1.740	26.293	6,6	5,6
Limburg	6.803	507	7.310	6,9	6,3
Totaal	143.266	9.841	153.107	6,4	5,6

Bron: EIB

2.3 Verzuimpercentage naar bedrijfskenmerken

Verzuimpercentage in de gww het hoogst

Vergeleken met andere sectoren registreerden werknemers in de gww het meeste verzuim (over beide verzuimgrootheden, zie tabel 2.6). Dit geldt met name voor het bouwplaatspersoneel (B-groep). Ook voor bouwplaatspersoneel werkzaam in de b&u lag het verzuim boven het gemiddelde, terwijl het bij de afbouw er flink onder lag. Onder het UTA-personeel (A-groep) schommelde het verzuimpercentage bij alle sectoren ongeveer rond het gemiddelde.

Het verzuim binnen het bouwplaatspersoneel (aangeduid als de B-groep) en het UTA-personeel (aangeduid in de tabel als de A-groep) (zie tabel 2.7 en 2.8) was het hoogst onder werknemers in gww. Nieuwbouw en onderhoud noteerden relatief de laagste verzuimpercentages. De grootste toename in verzuim in 2022 ten opzichte van 2021 heeft zich voorgedaan bij gww bedrijven (van 5,9% naar 7,0%). De stijging komt voornamelijk voort uit het ziekteverzuim onder het UTA-personeel. Opvallend is de daling van het ziekteverzuim bij de nieuwbouwbedrijven. Waar die in 2021 nog 6,7% was, is die in 2022 nog maar 4,5%. Bij het bouwplaats personeel daalt het ziekteverzuim in deze sector met een indrukwekkende 3,2%-punt en met 1,6%-punt bij het UTA-personeel.

Tabel 2.6 Ziekteverzuimpercentage naar sector¹ (totaal en A- en B-groep), 2022

	Gewerkte manjaren	Manjaren ziekte	Verzekerde manjaren	Ziekteverzuimpercentage	
				Incl. 2e jaar	Excl. 2e jaar
A- en B-groep					
B&U	50.233	2.979	53.212	5,6	5,0
Gww	30.119	2.468	32.587	7,6	6,5
Afbouw	39.850	3.022	42.872	7,0	6,1
Overig	22.955	1.482	24.437	6,1	5,2
Totaal	143.266	9.841	153.107	6,4	5,6
A-groep					
B&U	25.285	1.075	26.360	4,1	3,6
Gww	14.869	632	15.501	4,1	3,7
Afbouw	12.116	470	12.586	3,7	3,5
Overig	8.380	314	8.694	3,6	3,5
Totaal	60.602	2.538	63.140	4,0	3,6
B-groep					
B&U	25.023	1.829	26.853	6,8	6,1
Gww	15.425	1.661	17.086	9,7	8,2
Afbouw	27.759	2.526	30.286	8,3	7,1
Overig	14.514	1.229	15.743	7,8	6,5
Totaal	82.722	7.245	89.967	8,0	6,9

¹ Schema 2 in de bijlage beschrijft de onderverdeling van bedrijfstypen over de sectoren

Bron: EIB

Tabel 2.7 Ziekteverzuimpercentage naar type bedrijf (totaal A- en B-groep), 2022

		Incl. 2 ^e jaar	Excl. 2 ^e jaar
A1	Nieuwbouw	5,0	4,5
A3	Nieuwbouw/gww	**	**
B0	Nieuwbouw/onderhoud	6,2	5,5
C1/2	Onderhoud	5,2	4,6
D0	Timmerwerk	6,9	6,1
E1/2	Metsel-/voegwerk	5,8	5,2
F0	Vlechtwerk	**	**
G1/5	Afwerkbedrijven	**	**
H1/2	Dakwerk	7,2	6,2
J1	Gww	8,3	7,0
J2	Gww+divers	6,4	5,8
J3	Straatwerk	6,0	5,6
J6	Kabel-/buizenwerk	**	**
Jrest	Overig gww	**	**
Anders		**	**
Totaal		6,4	5,6

** Niet voldoende waarnemingen

Bron: EIB

Tabel 2.8 Ziekteverzuimpercentage naar type bedrijf naar A- en B-groep, 2022

		Incl. 2 ^e jaar	Excl. 2 ^e jaar
A-groep			
A1	Nieuwbouw	3,4	3,0
A3	Nieuwbouw/gww	**	**
B0	Nieuwbouw/onderhoud	3,5	3,3
C1/2	Onderhoud	3,5	3,0
D0	Timmerwerk	6,1	5,2
E1/2	Metsel-/voegwerk	3,4	3,0
F0	Vlechtwerk	**	**
G1/5	Afwerkbedrijven	**	**
H1/2	Dakwerk	5,3	5,0
J1	Gww	3,4	3,4
J2	Gww+divers	5,4	4,9
J3	Straatwerk	**	**
J6	Kabel-/buizenwerk	**	**
Jrest	Overig gww	**	**
Anders		**	**
Totaal		4,0	3,6
B-groep			
A1	Nieuwbouw	6,5	5,8
A3	Nieuwbouw/gww	**	**
B0	Nieuwbouw/onderhoud	8,6	7,4
C1/2	Onderhoud	6,5	5,8
D0	Timmerwerk	7,3	6,6
E1/2	Metsel-/voegwerk	7,1	6,4
F0	Vlechtwerk	**	**
G1/5	Afwerkbedrijven	**	**
H1/2	Dakwerk	7,9	6,6
J1	Gww	9,6	7,9
J2	Gww+divers	6,9	6,3
J3	Straatwerk	8,1	7,6
J6	Kabel-/buizenwerk	7,9	6,6
Jrest	Overig gww	**	**
Anders		**	**
Totaal		8,0	6,9

** Niet voldoende waarnemingen

Bron: EIB

Kleine bedrijven kennen relatief hoog verzuim

Het verzuim onder kleine bedrijven (tot 10 manjaren) lag aanzienlijk hoger dan bij bedrijven met meer manjaren (zowel onder de A- als B-groep, zie tabel 2.9). Bij de bedrijven tussen de 11 en 20 manjaren lag het verzuim overal op of net onder het gemiddelde. Bedrijven vanaf 21 manjaren hebben een verzuimniveau onder het gemiddelde. Naarmate een bedrijf groter is, is het verzuimpercentage lager. Het hogere aandeel UTA-personeel bij grotere bedrijven droeg in eerdere jaren bij aan een verzuimpercentage dat flink lager was dan het gemiddelde. In 2022 is dit effect minder opvallend.

Tabel 2.9 Ziekteverzuimpercentage naar grootteklasse¹ (totaal en A- en B-groep), 2022

	Gewerkte manjaren	Manjaren ziekte	Verzekerde manjaren	Ziekteverzuimpercentage	
				Incl. 2e jaar	Excl. 2e jaar
A- en B-groep					
≤10	30.479	3.419	33.899	10,1	8,9
11-20	21.991	1.482	23.473	6,3	5,6
21-50	32.401	1.871	34.273	5,5	4,9
51-100	23.152	1.302	24.454	5,3	4,9
>100	37.497	1.472	38.969	3,8	3,5
Totaal	145.226	9.841	155.067	6,4	5,5
A-groep					
≤10	7.455	549	8.003	6,9	6,0
11-20	7.144	284	7.428	3,8	3,5
21-50	12.752	467	13.218	3,5	3,4
51-100	11.337	427	11.764	3,6	3,4
>100	21.970	739	22.709	3,3	3,0
Totaal	60.603	2.538	63.123	4,0	3,6
B-groep					
≤10	22.617	2.791	25.408	11,0	9,5
11-20	14.771	1.191	15.962	7,5	6,4
21-50	19.240	1.400	20.640	6,8	5,8
51-100	11.616	892	12.508	7,1	6,4
>100	14.711	689	15.400	4,5	4,3
Totaal	82.615	7.304	89.918	8,0	6,9

¹ Schema 2 in de bijlage beschrijft de onderverdeling van bedrijfstypen over de sectoren

Bron: EIB

2.4 Vergelijking bouw en andere bedrijfssectoren

De cijfers in dit rapport hebben tot nu toe alleen betrekking op een deel van de cao's⁶ in de bouwnijverheid. Om de ontwikkeling van het verzuim in te kunnen schatten is een vergelijking met het verzuim in het totale bedrijfsleven nuttig. Hiervoor staan de ziekteverzuimgegevens van het CBS ter beschikking. Het CBS rapporteert per kwartaal over het verzuimpercentage in een groot aantal sectoren, waaronder de bouw. In tabel 2.10 is de ontwikkeling van het ziekteverzuimpercentage voor het totale bedrijfsleven en enkele grotere sectoren opgenomen. Bovendien worden de cijfers voor de bouw(nijverheid) vermeld, zowel volgens opgave van het CBS als van het EIB.

⁶ Zie voetnoot 3.

Wanneer het ziekteverzuim van de bouw wordt vergeleken met dat in andere sectoren, dan blijkt dit volgens het CBS dicht bij het niveau van het totale bedrijfsleven te liggen. Bij vergelijking van het ziekteverzuim volgens het CBS en het EIB blijken incidenteel aanzienlijke verschillen te bestaan. Hierbij moeten de volgende punten bedacht worden:

- In de cijfers van het CBS is de hele bedrijfstak bouwnijverheid opgenomen, dus inclusief bouwinstallatie.
- Het EIB en CBS verschillen in methodiek, het EIB baseert zich op door ArboNed geleverde data over gemelde ziektegevallen, terwijl het CBS enquêtes onder werkgevers houdt.

De ziekteverzuim cijfers van het CBS voor de bouwnijverheid zijn over het algemeen lager dan die van het EIB. Wel bewegen de cijfers consistent in dezelfde richting. De absolute veranderingen die het CBS en EIB op jaarbasis berekenen ontlopen elkaar weinig.

Tabel 2.10 Ziekteverzuimpercentage in het particuliere bedrijfsleven (SBI2008), 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal bedrijfsleven	4,3	4,4	4,7	4,9	5,6
Industrie	5,4	5,4	6,0	5,9	6,5
Financiële dienstverlening	2,8	2,7	2,7	2,8	3,2
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	5,6	5,5	5,1	5,2	6,1
Bouwnijverheid CBS	3,8	4,0	4,6	4,9	5,3
Bouwnijverheid EIB (inclusief 2 ^e jaar ziekte)	4,9	5,1	5,8	6,0	6,4

Bron: EIB, CBS

3 Meldingsfrequentie

3.1 Ontwikkeling meldingsfrequentie

Meldingsfrequentie op hoogste niveau sinds 2009

Het aantal ziektegevallen per verzekerd manjaar, de meldingsfrequentie, is ten opzichte van 2021 flink toegenomen van 0,457 naar 0,625 (tabel 3.1). De stijging vond plaats bij zowel het bouwplaats personeel als het UTA-personeel. Na de lichte daling van de meldingsfrequentie in 2021 (2,5%) is deze in 2022 historisch gestegen met 37%. Voor de gehele bouwsector werd in de periode 2011-2020 een gemiddelde meldingsfrequentie van 0,4 gemeten. De zeer lage frequenties over die periode (tabel 3.1) komen verder uit zicht.

3.2 Meldingsfrequentie naar werknemerskenmerken

Alle leeftijdsgroepen melden zich vaker ziek

Onder ouderen lag de meldingsfrequentie in 2022 op een lager niveau dan bij andere groepen. De groep 55 plussers meldt zich een stuk minder vaak ziek dan de meeste groepen terwijl haar verzuimpercentage wel het hoogste is (zie tabel 2.3 en 2.4). Behalve onder de 55 plussers ligt het percentage ook bij de groepen van onder de 20 tot en met 29 jaar onder het gemiddelde (tabel 3.1). De groepen van middelbare leeftijd (30 tot 44 jaar) liggen boven het gemiddelde. Vooral de groep tussen de 30 en 34 jaar ligt er ver boven en is ook het flinkst gestegen.

Straatmakers en machinisten het vaakst ziek

Van de beroepen meldden de straatmakers, machinisten en minder geschoolden zich het meest ziek (tabel 3.1). Ten opzichte van 2021 is de stijging van die drie beroepen ook het grootst. Een verandering ten opzichte van vorig jaar is dat elke beroepsgroep een hogere meldingsfrequentie laat zien. De laagste stijging vindt plaats onder de metselaars en de ijzervlechters (respectievelijke stijgingen van 0,53 en 0,54). Onder het UTA-personeel is een flinke stijging te zien in de meldingsfrequentie onder leidinggevenden uitvoerders en overig UT personeel, verder is over de hele breedte een stijging te zien te zien. Daarnaast stijgt ook hier elke beroepsgroep hard qua meldingsfrequentie.

Meldingsfrequentie stijgt het hardst in Zuid-Holland en Drenthe

Van de provincies meldden werknemers in Zuid-Holland en Noord-Holland zich in 2022 het meest ziek (tabel 3.1). In Zuid-Holland en Drenthe stijgt de meldingsfrequentie het sterkst, terwijl deze het minste hard stijgt in Flevoland. Daar is de frequentie bijna gelijk gebleven. Belangrijk om in gedachten te houden is dat de meldingsfrequentie geen rekening houdt met de ziekteduur, waardoor verschillende ontwikkelingen bij het verzuim mogelijk zijn. In de overige provincies is de frequentie met minimaal 0,1 gestegen.

3.3 Meldingsfrequentie naar bedrijfskenmerken

Hoogste meldingsfrequentie bij gww-bedrijven

Werknemers werkzaam bij de gww-bedrijven meldden zich in 2022 het vaakst ziek (zie tabel 3.2). Bij de afbouw, de b&u en de overige bedrijven steeg de meldingsfrequentie ook. Vooral in de gww steeg de meldingsfrequentie flink (0,31 vergeleken met 0,147 bij de overige bedrijven). Personeel in het dakwerk, nieuwbouw, nieuwbouw/onderhoud en nieuwbouw/gww meldde zich minder vaak ziek. Het is duidelijk te zien dat de hoogste meldingsfrequenties, voor zover vergelijkbaar met het vorige jaar, zich meer lijkt te concentreren bij de verschillende gww gerelateerde bedrijven dan bij de b&u bedrijven. Dit is te zien bij zowel bij het UTA-personeel als bij het bouwplaats personeel. Wel is het goed om aan te geven dat categorieën zoals gww, gww+divers en straatwerk in 2021 een te laag aantal waarnemingen hadden om te kunnen worden meegenomen. Hierdoor is een vergelijking van die bedrijfspgroepen tussen 2022 en 2021 niet mogelijk.

Tabel 3.1 Meldingsfrequentie naar leeftijdsklasse, beroepsgroep en provincie, 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Leeftijd					
<20	0,294	0,384	0,500	0,405	0,417
20 – 24	0,382	0,402	0,488	0,460	0,602
25 – 29	0,382	0,451	0,455	0,455	0,599
30 – 34	0,390	0,426	0,464	0,484	0,720
35 – 44	0,429	0,417	0,475	0,472	0,667
45 – 54	0,411	0,397	0,424	0,435	0,617
≥55	0,449	0,438	0,505	0,462	0,613
Totaal	0,413	0,419	0,469	0,457	0,625
Beroepsgroep					
Timmerlieden	0,470	0,480	0,571	0,544	0,620
Metselaars	0,486	0,504	0,568	0,559	0,612
Minder geschoolden	0,386	0,487	0,591	0,516	0,812
Ijzervlechters	0,493	0,396	0,472	0,653	0,706
Straatmakers	0,470	0,441	0,600	0,645	0,957
Machinisten	0,494	0,449	0,510	0,486	0,883
Overig bouwplaatspersoneel	0,441	0,481	0,610	0,518	0,733
Leidinggevendenden	0,335	0,306	0,286	0,282	0,488
Uitvoerders	0,328	0,300	0,329	0,388	0,509
Werkvoorbereiders	0,385	0,339	0,314	0,356	0,473
Calculators	0,290	0,365	0,285	0,339	0,491
Kaderpersoneel	0,400	0,376	0,362	0,425	0,559
Overig UT	0,397	0,456	0,399	0,430	0,727
Administratief personeel	0,319	0,313	0,310	0,299	0,452
Totaal	0,413	0,419	0,469	0,457	0,625
Provincie					
Groningen	0,412	0,284	0,381	0,352	0,527
Friesland	0,347	0,402	0,377	0,445	0,547
Drenthe	0,371	0,250	0,192	0,284	0,481
Overijssel	0,397	0,363	0,397	0,346	0,501
Flevoland	0,607	0,556	0,653	0,685	0,692
Gelderland	0,353	0,377	0,396	0,396	0,585
Utrecht	0,436	0,405	0,463	0,463	0,598
Noord-Holland	0,423	0,427	0,627	0,594	0,734
Zuid-Holland	0,405	0,480	0,594	0,589	0,832
Zeeland	0,444	0,414	0,466	0,311	0,449
Noord-Brabant	0,450	0,468	0,434	0,383	0,548
Limburg	0,492	0,428	0,403	0,516	0,627
Totaal	0,413	0,419	0,469	0,457	0,625

Bron: EIB

Meeste ziekmeldingen bij bedrijven tussen de 51 en 100 manjaren

De geregistreerde meldingsfrequentie loopt over het algemeen op naar bedrijfsgrootte, een uitzondering zijn de kleinste bedrijven (zie tabel 3.2). Bedrijven met 11 tot 20 manjaren kenden net zoals in eerdere jaren de minste meldingen. Bedrijven met tussen de 50 en 100 manjaren hebben de hoogste meldingsfrequentie. In 2021 waren het nog de grootste bedrijven. Het bouwplaat personeel meldde zich het meest ziek bij bedrijven met 51-100 manjaren. Ten opzichte van 2021 is de meldingsfrequentie bij die bedrijven ook het meeste toegenomen bij het bouwplaatpersoneel, bij bedrijven met 21-50 manjaren was de stijging het kleinst.

Tabel 3.2 Meldingsfrequentie naar sector¹, type bedrijf en grootteklasse (A- en B-groep en totaal), 2022

	A-groep	B-groep	Totaal
Sector			
B&U	0,501	0,656	0,588
Gww	0,627	0,920	0,808
Afbouw	0,379	0,628	0,559
Overig	0,410	0,585	0,514
Totaal	0,497	0,705	0,622
Type bedrijf			
A1 Nieuwbouw	0,567	0,796	0,690
A3 Nieuwbouw/gww	**	**	**
B0 Nieuwbouw/onderhoud	0,411	0,690	0,560
C1/2 Onderhoud	0,368	0,464	0,420
D0 Timmerwerk	0,557	0,682	0,640
E1/2 Metsel-/voegwerk	0,041	0,556	0,377
F0 Vlechtwerk	**	**	**
G1/5 Afwerkbedrijven	**	**	**
H1/2 Dakwerk	0,475	0,546	0,525
J1 Gww	0,565	0,709	0,679
J2 Gww+divers	0,690	0,928	0,845
J3 Straatwerk	0,549	0,728	0,666
J6 Kabel-/buizenwerk	**	**	**
Jrest Overig gww	**	**	**
Anders	**	**	**
Totaal	0,496	0,705	0,622
Grootteklasse			
≤10	0,415	0,734	0,661
11-20	0,330	0,551	0,480
21-50	0,519	0,652	0,597
51-100	0,606	0,924	0,757
>100	0,523	0,907	0,673
Totaal	0,497	0,705	0,622

¹ Schema 2 in de bijlage beschrijft de onderverdeling van bedrijfstypen over de sectoren

** Niet voldoende waarnemingen

Bron: EIB

4 Verzuimduur en aantal ziektegevallen

4.1 Ontwikkeling verzuimduur en aantal ziektegevallen

Verzuimduur daalt naar laagste aantal dagen in decennium

De verzuimduur daalde tot het laagste niveau sinds 2011 (tabel 4.1). Het gemiddeld aantal patiënten per manjaar steeg naar het hoogste niveau sinds, opnieuw, 2011. De vergelijking met 2011 loopt ook op voor het gemiddeld aantal ziektegevallen per patiënt en de gemiddelde verzuimduur per geval. Er is een duidelijke trend te zien in 2022 waarbij men zich vaker ziek meldt, terwijl de duur van de ziekte per ziektegeval en per patiënt sterk daalt. De stijging van het gemiddeld aantal patiënten heeft het meeste effect op het ziekteverzuim, die stijgt er door.

Tabel 4.1 Gemiddeld aantal ziektegevallen per patiënt en gemiddelde verzuimduur (dagen) naar leeftijdsklasse en beroepsgroep, 2016-2022

	Gemiddeld aantal patiënten per manjaar	Gemiddeld aantal gevallen per patiënt	Gemiddelde verzuimduur per geval	Gemiddelde verzuimduur per patiënt
2016	0,28	1,45	28,5	41,3
2017	0,27	1,43	28,1	40,1
2018	0,29	1,44	26,7	38,5
2019	0,29	1,46	27,2	39,8
2020	0,32	1,45	27,8	40,4
2021	0,32	1,42	29,4	41,7
2022	0,39	1,58	23,4	36,9

Bron: EIB

4.2 Verzuimduur naar kenmerken werknemers

Verzuimduur hangt in 2022 opnieuw sterk samen met leeftijd

Waar de verzuimduur in 2021 duidelijk verbonden was met leeftijd is deze correlatie in 2022 opnieuw duidelijk zichtbaar. De groep van 55-plussers heeft opnieuw de langste verzuimduur per geval, gevolgd door de generaties daaronder. De verzuimduur per geval is in 2022 gedaald onder elke leeftijdsgroep.

Deze trend geldt ook voor de verzuimduur per patiënt. Wel is te zien dat de gemiddelde verzuimduur per patiënt bij werknemers onder de 20 jaar op de derde plaats staat qua lengte. De langste verzuimduur per patiënt vindt net zoals in vorige jaren plaats bij de 55-plussers en de werknemers tussen de 45 en 54 jaar oud.

Verzuimduur gemiddeld hoger bij machinisten en straatmakers

Over het algemeen geldt dat zowel het aantal patiënten als de gemiddelde verzuimduur onder het bouwplaatspersoneel hoger ligt dan bij het UTA-personeel. Er zijn wel enkele uitzonderingen. Het overig UT-personeel heeft een verzuimduur per patiënt die op de vierde plaats staat. Ook hebben het administratief personeel en leidinggevenden een hogere verzuimduur per patiënt dan de ijzervlechters. Binnen de bouwplaatsberoepen ligt het aantal patiënten gelijk aan of hoger dan het gemiddelde, met uitzondering van de ijzervlechters en timmerlieden.

Tabel 4.2 Gemiddeld aantal ziektegevallen per patiënt en gemiddelde verzuimduur (dagen) naar leeftijdsklasse en beroepsgroep, 2022

	Gemiddeld aantal patiënten per manjaar	Gemiddeld aantal gevallen per patiënt	Gemiddelde verzuimduur per geval	Gemiddelde verzuimduur per patiënt
Leeftijd				
<20	0,15	2,70	12,5	33,8
20 – 24	0,36	1,67	14,6	24,4
25 – 29	0,37	1,57	14,2	22,4
30 – 34	0,40	1,76	15,5	27,2
35 – 44	0,42	1,56	19,3	30,1
45 – 54	0,40	1,51	24,5	36,9
≥55	0,41	1,49	37,7	56,0
Totaal	0,39	1,58	23,4	36,9
Beroepsgroep				
Timmerlieden	0,46	1,35	24,6	33,3
Metselaars	0,43	1,44	28,1	40,4
Minder geschoolden	0,42	1,91	26,8	51,3
Ijzervlechters	0,41	1,71	18,8	32,0
Straatmakers	0,56	1,72	26,8	46,0
Machinisten	0,41	2,17	24,4	52,9
Ov. bouwplaatspersoneel	0,48	1,51	26,5	40,1
Leidinggevenden	0,29	1,66	19,6	32,6
Uitvoerders	0,39	1,32	23,4	30,9
Werkvoorbereiders	0,31	1,52	12,0	18,3
Calculators	0,31	1,59	18,4	29,2
Kaderpersoneel	0,34	1,66	13,2	22,0
Overig UT	0,28	2,58	19,1	49,4
Administratief personeel	0,27	1,67	19,8	33,1
Totaal	0,39	1,58	23,4	36,9

Bron: EIB

Helft van de ziektegevallen duurt vijf dagen of minder

In 2022 duurde 63% van de verzuimgevallen hooguit vijf (werk)dagen (tabel 4.3). Dit is een stuk meer dan in 2021, toen het 55% van de verzuimgevallen betrof. Deze grote verschuiving naar meer kortdurende ziektegevallen is voor alle leeftijdsgroepen sterk zichtbaar. Voor de oudere leeftijdsgroepen is er zoals verwacht een groter aandeel dat langduriger ziek is. Maar waar 7% van de ziektegevallen onder 55-plussers in 2021 een jaar of langer duurde, was dit in 2022 nog maar 5%. Wanneer wordt gekeken naar verschillen in verzuimduur tussen beroepsgroepen is ook te zien dat bij de meeste beroepen meer kortdurende ziektegevallen zichtbaar zijn, de enige uitzondering is het overig-UT personeel, waar de daling slechts 1% betreft. Kaderpersoneel heeft met opnieuw het hoogste percentage kortdurende gevallen met 73%. Metselaars en minder geschoolden zijn het vaakst langer dan vijf dagen ziek. Daarnaast kennen metselaars en overig bouwplaatspersoneel het grootste aandeel ziektegevallen van één jaar of langer. Dit laatste komt, in tegenstelling tot vorig jaar, niet meer bij elke beroepsgroep voor. Het aandeel van calculators is namelijk gedaald van 4% naar 3%.

Tabel 4.3 Procentuele verdeling van het aantal afgesloten ziektegevallen naar leeftijdscategorie, beroepsgroep en duur in dagen, 2022

	>0 -5	>5 -10	>10 -20	>20 -65	>65 -130	>130 -195	>195 -260	>260	Totaal
Leeftijd									
<20	73	10	5	9	1	1	1	0	100
20 – 24	71	10	6	8	3	1	1	0	100
25 – 29	72	11	5	6	5	1	0	1	100
30 – 34	70	12	5	7	4	2	0	1	100
35 – 44	67	15	5	6	3	2	1	2	100
45 – 54	61	15	6	7	5	2	2	3	100
≥55	51	16	7	10	5	4	2	5	100
Totaal	63	14	6	7	4	2	1	2	100
Beroepsgroep									
Timmerlieden	60	14	6	9	4	3	1	2	100
Metselaars	57	13	7	12	5	2	1	4	100
Minder geschoolden	57	17	6	8	5	2	1	3	100
Ijzervlechters	63	13	14	4	1	2	0	2	100
Straatmakers	58	15	8	8	5	2	2	2	100
Machinisten	61	17	6	7	4	2	1	3	100
Ov. bouwplaatspersoneel	59	17	6	7	3	2	2	4	100
Leidinggevenden	73	10	4	5	3	2	1	2	100
Uitvoerders	66	13	6	5	5	2	2	2	100
Werkvoorbereiders	79	11	2	4	2	1	1	1	100
Calculators	75	8	6	4	4	0	1	3	100
Kaderpersoneel	80	6	3	5	3	1	2	0	100
Overig UT	67	14	4	6	5	3	1	1	100
Administratief personeel	69	12	5	6	4	1	1	2	100
Totaal	63	14	6	7	4	2	1	2	100

Bron: EIB

5 Verzuim langer dan één jaar

5.1 Ontwikkeling verzuim langer dan één jaar

Aandeel gevallen van één jaar gelijk gebleven

Het aantal ziektegevallen dat langer duurt dan een jaar, uitgedrukt als percentage van de verzekerde manjaren, is in vergelijking met 2021 gelijk gebleven op 1,5% (zie tabel 5.1). In 2012 liep dit percentage op tot 1,6%, waarna het langdurig verzuim sinds 2013 weer afneemt. In de jaren voor 2008 lag het aandeel rond 1%. Sinds 2006 is de werkgever verplicht de werknemer gedurende maximaal twee jaar door te betalen. Daarom wordt sinds 2006 het verzuimpercentage ook in het tweede jaar bepaald.

Tabel 5.1 Percentage ziektegevallen van één jaar of langer naar leeftijd en beroepsgroep, 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Leeftijd					
<20	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20 – 24	0,1	0,4	0,2	0,2	0,2
25 – 29	0,2	0,3	0,7	0,3	0,3
30 – 34	0,5	0,6	**	0,8	0,5
35 – 44	0,9	0,6	0,9	0,8	1,0
45 – 54	1,5	1,4	1,2	1,7	1,6
≥55	2,3	2,3	2,8	3,4	3,3
Totaal	1,2	1,1	1,2	1,5	1,5
Beroepsgroep					
Timmerlieden	1,3	1,3	1,7	1,7	1,3
Metselaars	1,6	1,7	2,5	2,0	2,3
Minder geschoolden	2,4	1,5	1,8	2,4	2,6
Ijzervlechters	1,8	1,1	2,4	2,7	1,8
Straatmakers	1,4	1,4	2,7	2,5	2,1
Machinisten	1,1	1,4	1,1	2,0	2,9
Ov. bouwplaatspersoneel	0,8	1,7	1,5	1,8	2,7
Leidinggevenden	0,6	0,8	0,2	1,1	1,0
Uitvoerders	1,2	0,6	0,7	1,2	0,9
Werkvoorbereiders	0,6	0,5	0,1	0,4	0,6
Calculators	0,7	0,6	0,6	1,3	1,2
Kaderpersoneel	0,8	0,4	0,0	1,0	0,0
Overig UT	0,7	1,8	0,3	0,6	0,7
Administratief personeel	0,5	0,5	0,7	0,6	0,8
Totaal	1,2	1,1	1,2	1,5	1,5

** Niet voldoende waarnemingen

Bron: EIB

5.2 Langdurig verzuim naar werknemerskenmerken

Langdurig verzuim sterk geconcentreerd onder ouderen

Zoals in de laatste paragraaf van het vorige hoofdstuk is opgemerkt, hangt langdurig verzuim nauw samen met de leeftijd. Bij het verzuim langer dan een jaar is het aandeel ziektegevallen onder 55-plussers meer dan twee maal hoger dan het gemiddelde (zie tabel 5.1). Het aandeel dat in 2022 bij 55-plussers werd geregistreerd is wel gedaald in deze groep. Alleen in de groep van 35-44 jarigen steeg het dit jaar.

Langdurig verzuim relatief hoog onder machinisten en overig bouwplaatspersoneel

Ook naar beroepen zijn duidelijke verschillen waarneembaar (zie tabel 5.1). Het bouwplaatspersoneel registreerde net als in de voorgaande jaren een hoger aandeel langdurige ziektegevallen dan het UTA-personeel (2,0% tegenover 0,8%). Vooral machinisten en overig bouwplaatspersoneel hebben een groot aandeel in de gevallen van één jaar of langer. Onder het UTA-personeel hebben in 2022 opnieuw vooral calculators en leidinggevendenden een groot aandeel in het aantal gevallen van één jaar of langer. De ontwikkeling van het verzuim langer dan één jaar weerspiegelt geen duidelijke trend. Tussen de beroepsgroepen loopt de ontwikkeling van de aandelen in langdurig verzuim sterk uiteen.

5.3 Langdurig verzuim naar bedrijfskenmerken

Kleine bedrijven kennen relatief veel langdurig verzuim

Het is wat betreft de bedrijfsgrootte duidelijk waarneembaar dat kleinere bedrijven (minder dan tien manjaren) een groot aandeel hebben in het aantal ziektegevallen van één jaar of langer. Naarmate de bedrijven groter zijn neemt het aandeel langdurige ziektegevallen gestaag af. Grote bedrijven (meer dan 100 manjaren) hebben dan ook het laagste aandeel langdurig verzuim. Bij die bedrijfsgrootte is het aandeel ziektegevallen van één jaar of langer zelfs hetzelfde bij het bouwplaatspersoneel en het UTA-personeel. Bij de andere bedrijfsgroottes is dit aandeel over het algemeen minimaal twee keer zo hoog bij het bouwplaatspersoneel als bij het UTA-personeel. Qua type heeft de overige bouw het kleinste aandeel ziektegevallen van één jaar of langer. Ook de b&u registreert een lager percentage dan gemiddeld. Tussen de andere twee sectoren zijn de verschillen - zowel binnen de A- als de B-groep - vrij klein. Onder het bouwplaatspersoneel was het langdurig verzuim het hoogst bij de dakwerkbedrijven. Bij het UTA-personeel werd deze plaats ingenomen door de timmerwerkbedrijven.

Tabel 5.2 Aandeel ziektegevallen van één jaar of langer in de verzekerde manjaren naar sectoren¹, bedrijfstype en grootteklasse in procenten, 2022

	A-groep	B-groep	Totaal
Sector			
B&U	0,9	1,6	1,3
Gww	0,7	2,6	1,8
Afbouw	0,6	2,1	1,7
Overig	0,8	1,5	1,2
Totaal	0,8	1,9	1,5
Type bedrijf			
A1 Nieuwbouw	0,6	1,3	0,9
A3 Nieuwbouw/gww	**	**	**
B0 Nieuwbouw/onderhoud	0,8	2,0	1,4
C1/2 Onderhoud	0,8	1,6	1,2
D0 Timmerwerk	1,5	1,9	1,8
E1/2 Metsel-/voegwerk	0,6	1,5	1,2
F0 Vlechtwerk	**	**	**
G1/5 Afwerkbedrijven	**	**	**
H1/2 Dakwerk	0,8	2,1	1,7
J1 Gww	**	**	**
J2 Gww+divers	1,0	1,0	1,0
J3 Straatwerk	**	1,6	1,0
J6 Kabel-/buisenwerk	**	**	**
Jrest Overig gww	**	**	**
Anders	**	**	**
Totaal	0,8	1,9	1,5
Grootteklasse			
≤10	1,8	2,7	2,5
11-20	0,7	1,9	1,5
21-50	0,6	1,8	1,3
51-100	0,6	1,6	1,1
>100	0,6	0,6	0,6
Totaal	0,8	1,9	1,5

¹ Schema 2 in de bijlage beschrijft de onderverdeling van bedrijfstypen over de sectoren
 ** Niet voldoende waarnemingen

Bron: EIB

Bijlage

Veranderingen in de registratie van het ziekteverzuim

In de registratie op basis van de verzuimgegevens van de arbodiensten is sprake van onderregistratie. Niet alle bij een arbodienst aangesloten bedrijven zullen alle ziektegevallen doorgeven aan deze arbodienst. Over het algemeen zullen de kortdurende gevallen niet altijd gemeld worden.

Definities beroepsgroepen

In deze publicatie wordt geen indeling naar beroep gemaakt, maar vindt een aggregatie plaats naar beroepsgroep. In schema 1 is af te lezen welke beroepen tot welke beroepsgroep behoren. De ervaring heeft geleerd dat werknemers in een jaar vaak meerdere beroepen uitoefenen die tot één beroepsgroep zijn samen te voegen. Dit doet zich vooral voor bij de timmerlieden en de minder geschoolden. In het schema zijn de beroepsgroepen van timmerlieden tot en met machinisten aangevuld met een uitsplitsing van de groep overig bouwplaatspersoneel. De beroepsgroepen van leidinggevenden tot en met administratief personeel is aangevuld met de groep overig UT, deze beroepsgroepen hebben betrekking op het UTA-personeel.

Kenmerken van bedrijven

De bedrijven worden in dit rapport zowel naar grootte als naar type en sectoren ingedeeld. De indeling naar grootte van een bedrijf geschiedt aan de hand van het aantal verlonde manjaren in 2022. Bij de categorisering naar sectoren worden de bedrijfstypen, zoals gedefinieerd in het EIB-rapport 'De bouwbedrijven in 2006', onderverdeeld naar vier sectoren: b&u, gww, afbouw b&u en de sector overig. De verdeling van bedrijfstypen naar sectoren staat weergegeven in schema 2.

Schema 1 Indeling beroepen in beroepsgroepen

Beroepsgroep	De beroepsgroep ingedeelde beroepen
Timmerlieden	Timmerlieden, betontimmerlieden en machinaal houtbewerkers
Metselaars	Metselaars, voegers, tegelzetter en stukadoors
Minder geschoolden	Betonwerkers, opperlieden, grondwerkers, chauffeurs, slopers, waterbouwers en ongeschoolden algemeen
Ijzervlechters	Ijzervlechters en heiers
Straatmakers	Straatmakers en wegenbouwers
Machinisten	Machinisten, monteurs en lassers
Leidinggevenden	Directeuren, bedrijfsleiders, project-/rayonleiders, hoofduitvoerders
Uitvoerders	Uitvoerders
Werkvoorbereiders	Werkvoorbereiders
Calculators	Calculators
Kaderpersoneel	Bouwkundigen/ingenieurs, tekenaars, technisch medewerkers bedrijfsbureau, kwaliteitscontroleurs
Adm. personeel	Administratief personeel
Overig en onbekend	

Bron: EIB

Schema 2 Indeling bedrijfstypen in sectoren

Sectoren	Hieronder vallen de typen uit 'De bouwbedrijven in 2006'
B&U	A1 Nieuwbouw A2 Nieuwbouw + divers A3 Nieuwbouw + gww A4 Kassenbouw A5 Steigerbouw A6 Projectontwikkeling B0 Nieuwbouw + onderhoud C1 Onderhoud C2 Onderhoud + divers
Gww	J1 Gww J2 Gww + divers J3 Straatwerk J4 Grondwerk J5 Grondboring J6 Kabel-/buizenwerk J7 Droog baggerwerk J9 Betonwerk J0 Verhuur materieel
Afbouw	D0 Timmerwerk E1 Metselwerk E2 Voegwerk F0 Vlechtwerk G1 Tegelzetwerk G2 Stukadoorswerk G3 Vloerlegwerk G4 Overig afwerking H1 Dakwerk
Overig	H2 Dakwerk bitumineus K0 Winbedrijf L0 Heiwerk M0 Sloopwerk N0 Natuursteenwerk O0 Betonmortelcentrum P0 Beheer Q0 Gevarieerd R0 Niet bouwbedrijf T0 Onbekend

Bron: EIB

Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl

